

Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä 26.10.2026

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.10.2026

Selvitys ja lausunto oikeuskanslerivirastolle kanteluun koskien Lahden kaupungin luottamushenkilöä

4446/03.01.00.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

lakiasiaintoimiston johtaja Pekka Virkkunen p. 044 416 3072

hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 716 1416

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa selvityksensä ja lausuntonaan oikeuskanslerivirastolle perusteluosassa esitetyn liitteineen.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Oikeuskanslerinvirasto pyytää Lahden kaupungilta selvitystä ja lausuntoa Lahden kaupungin luottamushenkilöä koskevaan kanteluun. Selvityksen ja lausunnon tulee sisältää luottamushenkilön henkilökohtainen selvitys väitetyistä esteellisyydestään. Selvitys ja lausunto on pyydetty toimittamaan 6.11.2026 mennessä.

Kantelija arvostelee kantelustaan tarkemmin ilmenevin tavoin Lahden kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtajan menettelyä. Kantelun mukaan

puheenjohtaja on osallistunut Lahden kaupunkiympäristölautakunnan päätöksen 16.12.2025 § 156 valmisteluun, käsittelyyn ja päätöksentekoon, vaikka hän on kantelijan näkemyksen mukaan ollut asiassa esteellinen osallisuus- ja intressijäävin perusteella. Kyseinen päätös koskee Lahden keskustan pysäkkikokeilua.

Kantelun mukaan pysäkkijärjestelyllä on välitön vaikutus puheenjohtajan läheisten Lahden kauppatorin laidalla omistamiin liikehuoneistoihin. Kiinteistöyhtiö, jossa liikekiinteistöt sijaitsevat, otti kantaa pysäkkikokeiluun vastustaen sitä. Kantelijan mukaan puheenjohtaja on mahdollisesti ollut esteellinen myös Lahden kaupunginhallituksessa 8.12.2025 § 365 ja kaupunginvaltuustossa 15.12.2025 § 134 niiden päättäessä Lahden kaupungin vuoden 2026 talousarviosta sekä vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmasta, sillä ne sisältävät määrärahan ko. pysäkkikokeiluun.

Kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtajan läheiset omistavat kaksi liikehuoneistoa Lahden keskustassa sijaitsevasta Kiinteistö Oy Pankinportista. Heidän omistuksensa suuruus on n. 4,2 % yhtiön osakkeista. He eivät ole yhtiön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä.

Osallisuusjäävillä tarkoitetaan sitä, että henkilö tai hänen läheisensä on asiassa asianosainen. Asianosaisena tarkoitetaan henkilöä, jonka etua, oikeutta tai velvollisuutta asia koskee. Tässä tapauksessa kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtajan läheiset eivät liikehuoneistojen omistuksen perusteella ole hallintolain tarkoittamalla tavalla asiassa asianosaisia, koska päätös ei koske heidän etuaan, oikeutta tai velvollisuuttaan. He eivät myöskään ole Kiinteistö Oy Pankinportin hallituksessa tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä, joten myöskään yhteisöjääviysperuste ei toteudu tässä tapauksessa.

Intressijääviys perustuu siihen, että asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen läheiselleen. Tässä tapauksessa linja-autojen reittejä ja pysäkkejä muutettiin kokeiluluonteisesti muutaman korttelin alueella.

Lisäksi merkittävä määrä linja-autoliikenteestä kulkee edelleen entisiä reittejään torin kautta. Kokeilun mahdolliset vaikutukset keskustan asiakasvirtoihin ovat epävarmoja ja välillisiä ja kohdistuvat koko keskustan alueen kiinteistöihin, yrittäjiin ja asukkaisiin eivätkä erityisesti kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtajan läheisten omistamiin liikehuoneistoihin.

KHO 2016:17 päätöksen perusteella edes laaja liikenneratkaisu ei synnyttänyt esteellisyyttä kiinteistön omistuksen perusteella. Tässä tapauksessa kyse ei ole edes laajasta liikenneratkaisusta eikä merkittävästä omistuksesta kiinteistöyhtiössä. Päätöksen perusteella ei ole odotettavissa hallintolain tarkoittamaa erityistä hyötyä tai vahinkoa puheenjohtajan vanhemmille.

Kantelussa on esitetty myös epäilyjä esteellisyydestä asiaa koskevien talousarviopäätösten osalta. Talousarviopäätöksissä määrärahoja käsitellään yleisellä tasolla eikä yleisellä tasolla tehtävät päätökset tuo yleensä kenellekään hyötyä tai haittaa. Vasta talousarviossa hyväksytyn määrärahan täytäntöönpano voi aiheuttaa esteellisyyden. Kantelussa viitattujen talousarviopäätösten osalta ei ole nähtävissä, että niiden osalta kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtaja tai hänen läheisensä olisivat niissä asianosaisina tai että niistä olisi odotettavissa heille erityistä hyötyä tai vahinkoa kuten edellä on todettu.

Edellä olevan perusteella kaupunginhallitus katsoo, että kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtaja ei ole ollut esteellinen lautakunnan, kaupunginhallituksen tai kaupunginvaltuuston kokouksissa tai asian valmistelussa.

Toimivalta perustuu hallintosäännön yleisiin määräyksiin 31 § Haasteiden ja tiedonantojen vastaanotto sekä kaupungin edun valvonta. Valtion ja muiden vastaavien viranomaisten pyytämät lausunnot, selvitykset ja selitykset kantelu tai muissa asioissa antaa se toimielin, jonka tehtäväkenttään lausuntopyyntö liittyy, ja kaupungin kannalta yleisen tai laajan merkityksen omaavissa asioissa kaupunginhallitus.

Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä 26.10.2026

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote liitteineen: kirjaamo.okv@gov.fi